

Борисова Раиса Иннокентьевна, физинструктор
МБОУ Болтогинская СОШ им.Н.Д.Субурусского
с.Харбала-2, Чурапчинский улус

Аралдыгтыг сценарийа “Уол абатынаан”

Сыала: Байанай ыйыгар анаан ытыллыбыт үлэни түмүктээһин.

Соруктара:

- 1.Саха киһитин төрүт дьарыга булт туһунан оҕолор билиилэрин чинэтии, өбүгэбит үгэстэрин булт сиэрин-туомун салгыы билиһиннэрии.
- 2.Айылбаҕа таптала, харыстабыллаах сыһыаны иитии.

Тутгар тэрил:

- 1.Анныы
- 2.Шар
- 3.Күөгү
- 4.Балык
5. Куул
- 6.Ох саа
7. Куобах
8. Кус
9. Мээчик.

Ытытааччы: Сэтинньи ый Байанай ыйа диэн ааттанар. Бу ыйга булчуттар бултуу-алтыы бараллар. Саха булчута бултаан дьиэ кэргэнин иитэр-аһатар, тангыннарар.

Бүгүн биһиэхэ үөрүүлээх күн. Баай Барыылаах Байанайбыт күнэ. Үтүөкэн үгэстээх, Сээркээн сэһэннээх, өттүк харалаах Баай Байанай бырааһынньыгынан эбүрдэлиибит.

Билигин биһиги тыаҕа бултуу барыах иннинэ ойуур олоһун төһө билэргитин билиэхпит.

Таабырыннар:

1. Ууга олохтоох , от аһылыктаах кыыл баар үһү (Андаатар)

2. От мас аһылыктаах ойуоккалаан оҕонньор баар үһү (куобах).
3. Тор-тор торолуур маһы тонсуйар баар үһү (тонсоҕой)
4. Ууга киирдэбинэ балык , кытыыга таҕыстаҕына кыыл баар үһү (үрүҥ эһэ).
5. Отоннооҕор оччугуй, оҕустааҕар күүстээх баар үһү (буулдьа)
6. Баһаам элбэх аанынан ким да тахсыбат үһү (илим)
7. Бииргэ мииниллэр икки ат баар үһү (хайыһар)

Күрэхтэһии:

1 этап: Бастакы оҕо хайыһар кэтэн баран анныы ылан ойбон тэһэр, Бастакы аҕа сүүрэн тийэн күөгү ылан балыктыыр, куулга уган хаалыыр уонна төптөрү сүүрэн кэлэр.

2 этап: Иккис оҕо 5м ыраахтан ох саанан куобаҕы ытар. Иккис аҕа бм ыраахтан куу мээчигинэн быраҕар.

3 этап: Үһүс оҕо үс төгүл үс ыстанар, салгы аҕата ыстанар.

Кыайылааҕы быһаарыы, наһараадалааһын.

Ыһтааччы: Булчут кыраҕы харахтаах, эрчимнээх илиилээх сымса буоларын холонон күрэхтэһэн көрдүбүт. Билиги аар тайҕабытын, тулалыыр айылҕабытын мэлдьи харыстыаһын! Оччоҕуна эрэ сүүрэр-көтөр үксүү туруоҕа. Баай Байанайбыт араас булдуна күндүлүү туруо!